

Megjelen hetenkint kétszer
szerda és szombat este.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Sátoralja-Ujhely, róter 9. szám.

Kéziratokat nem adunk vissza.

Apró hirdetéseknek minden garmond szó
4 fill., vastagabb betűkkel 8 fill.

Nyiltérben minden garmond sor 30 fill.

ZEMPLÉN

POLITIKAI HIRLAP.

ifj. Meczner Gyula
főszerkesztő.

dr. Perényi József
főmunkatárs.

Előfizetési ára:

Egész évre 10 korona félévre 5 kor
negyedévre 2.50 kor.
— Egyes szám ára 10 fillér. —

Hirdetési díj:

Hivatalos hirdetéseknek minden szó után
2 fill. Petit betűnél nagyobb, avagy disz-
betűkkel, vagy kerettel ellátott hirdetések
termétek szerint egy négyzet centim.
után 6 fill. — Állandó hirdetéseknek ár-
kedvezmény.

VIZSGÁLAT A VÁROSNÁL. Tömeges felfüggesztések és fegyelmi.

— jul. 29.

Lapunk olvasóközönsége előtt nem ismeretlenek azok a dolgok, melyekről a Sátoraljaujhely városnál legutóbb igen nagy alapos-sággal és minden részletekre kiterjedőleg lefolytatott vizsgálat eredményeiként helylyel — köz-zel szót ejtettünk. Véleménynyil-vánítástól tartózkodtunk egyelőre, mert elvünk: csak igazat mon-dani s befejezett tényeket állí-tani a nagy közönség elé.

Mi már, — igaz, hogy téves információ alapján, tehát idő-előtt, — lapunk egyik utóbbi számában Székely Elek polgár-mester felfüggesztését kolportál-tuk. E közleményünk — ismé-teljük, idő előtti volt, de nem volt alaptalan. Mert az esemé-nyek igazolták, hogy ennek a felfüggesztésnek, amint az már faktum, — be kellett következ-nie. Tehát csak egy kis előrelá-tás volt az egész.

Mi elmondhattuk volna néze-teinket már jóval a mai nap előtt az eseményekről. — De pre-judikációval, a pártatlanságot fel-tétlenül megkivánó vizsgálat ered-ményének elébe vágni nem lett volna helyes eljárás. Tényekről beszélünk, — az illetékes fakto-rok ügye a többi; a mienk csak a teljes, hü igazság leközlése.

Jeleztük már Hell Jenő vá-rosi gazdasági tanácsos felfüg-gesztését, valamint Gáthy Géza köz-ig. gyakornok fegyelmi alá vonását. A 7 napon át tartott vizsgálat meglepő eredménnyel zárult, mert két köztisztviselők-nek felfüggesztését s háromnak fegyelmi alá vonását tartalmazza az a véghatározat, melyet julius hó 28-án kézbesítettek az érde-kelt feleknek. Ez a határozat szószerint a következő:

Vég-határozat.

Székely Elek Sátoraljaujhely r. t. városi polgármester, Schwarcz Márkus és Hellinger Gábor városi végrehajtó, Csákö Imre városi ki-adó, Kleinman Simon városi irnok irattárnok ellen az 1886. évi XXII. t. c. 90. §-a a) pontjába ütköző vétség, t. i. hivatalos kötelesség megsértése miatt a fegyelmi eljá-rást ezennel elrendelem s annak foganatosításával ugyanezen törvény

92. §-ához képest a vármegye alispánját bízom meg, egyszersmind Székely Elek Sátoraljaujhely r. t. város polgármesterét és Schwarcz Márkus városi végrehajtót polgár-mesteri, illetőleg végrehajtói hiva-talos állásától is felfüggesztem s utóbb nevezetteket a felfüggesztés-nek idejére tisztí fizetésüknek (la-káspénzt nem értve) felére korlá-tozom s kapcsolatban Sátoraljauj-hely város képviselőtestületét ugyan-azon törvény 93. §. illetőleg 84. §-ához képest az ideiglenesen meg-ürült polgármesteri és végrehajtói állásnak helyettesítés útján azon-anal leendő betöltésére utasítom.

Jelen véghatározatomat

1. Zemplén vármegye alispán-jának a tárgyiratokkal a vizsgálat foganatosítása,
2. Székely Elek Sátoraljaujhely r. t. város polgármesterének,
3. Schwarcz Márkus és
4. Hellinger Gábor városi vég-rehajtóknak,
5. Csákö Imre városi kiadó,
6. Kleinman Simon városi ir-nok irattárnoknak és
7. Sátoraljaujhely város kép-viselőtestületének a helyettesítés eszközlése végett térti-vevényvel azzal adom ki, hogy jelen végha-tározatom ellen az 1886. évi XXII. t. c. 91. §-ának végpontja, illetőleg az 1901. évi XX. t. c. 6. §-a értel-mében 15 nap alatt a nagyméltó-sánu m. kir. belügyminiszter ur-hoz címzendő, de hozzáam benyuj-tandó felebbezésnek van helye.

A határozatnak 43 oldalra terjedő indokolása, mely igazi tanulmány s egy közigazgatási tekintetben utmutató és érdekes okirat, — feloleli mindama mo-tivumokat, melyekre ez a részle-tes és gonddal lefolytatott vizs-gálat kiterjesztetvén, mintegy intő példál áll mások előtt is, ez az irat a kötelesség hü tel-jesítését illető téren előnkbe tárja mindazon visszaéléseket, kö-telesség mulasztásokat és sza-bálytalanságokat, gyarlóságokat, amelyeknek bünébe közhivatal-noknak beleesnie nem szabad. Ilyenek fordulnak elő — csak röviden szólva — például: az ügyvitelnél, iparügyek kezelésé-nél, adóügy, vagyonkezelés, Vö-rösökör építési és bérleti ügye, Dianna fürdő, erdő- és széna ke-zelés, árvapénzek elhelyezése stb.

Azt hisszük, hogy teljesen elég. Mert Moliere szerint ebben „minden benne van.” Mert mi

kellene még több? Hiszen e szerint nagy beteg a mi községi közigazgatásunk tetőtől talpig!

Tény, hogy a vizsgálat so-rán, — dacára a legnagyobb szí-goruságnak, — pénzhiányról nem esik szó. De az indokolás ezt nem a rendszernek, hanem a pénz-ügyi osztály tisztviselői egyéni becsületességének tulajdona be, mig a vagyonkezelés körüli szabály-talanságoknak egész halmazát tárja elő.

A terjedelmes indokolás vég-összegezésében különösen a kö-vetkezőkben domborítja ki ama sérelmeket, melyeket a felüle-tesség, a kötelesség vétkes meg-szegése és az ellenőrzés hiánya szült a város közönségének nagy kárára.

Az indokolás eme része eze-ket mondja:

Különösen terhelőnek látszik a polgármesterre nézve a felsőbb ha-tósági intézkedéseknek s közgyü-lési határozatoknak végre nem haj-tása, figyelembe nem vétele, sőt azokkal egyenesen ellentétes és ön-kényes eljárása, amint ezek a pol-gári leányiskola építésénél adott 7400 korona kincstári előlegnek vissza nem térítése, az ellenőrző bizottságnak meg nem alakítása, a községi pótdó % megállapítására vonatkozó megyei határozatnak végre nem hajtása, a hatósági mézár-szék felállításának meghústitása, a „Vörös ökör” építkezése iránt el-rendelt pályázatnak — a város nagy-mérvű károsodásával is járó — ki nem írása s a városi és árvapénzek elhelyezése körül és más esetekben is megállapítást nyertek; mihez já-rul azon további önkényes eljárása, hogy képviselőtestületi határozat és felhatalmazás nélkül a nagy kiter-jedésű temető területen temett sző-nát Fischer Ödön temetőfelügyelő-nek adta, és ingyenes tiszteleti fürdőjegyeket szolgáltatót ki; a vendéglő helyiséghez — a színház-hoz tartozó — egy öltözőszobát kamarának átengedett s a színház-kertnél építési javításokat eszkö-zöltetett.

Mindezeket tetézi a nyilvántar-tásnak az egész ügyvitelnél fenn-levő nagymértékű elhanyagolása; mi tekintetben kiemelkedik a Csolt-kó József esete, mely egész a vét-kes összejártságig eljutottnak lát-szik, nemkülönben a Hell Jenő fe-gyelmi ügyének, kapcsolatban a Haszara Mihály elleni kihágási ügy-nek eltüntetésére, továbbá a hatósági

mészárszék, a vendéglő és kávéház bérleti ügye és több más esetek.

A felügyelet gyakorlásában pe-dig polgármester a hivatalos munka által akadályozottnak nem jelent-kezik, mert például 1907. év első félévi személyes irodai munkaköre összesen 291 ügydarab elintézésére szorítkozik, amelynek javarésze be-hatós munkát különben sem igé-nyelt.

Az előterjesztettek alapján tehát Székely Elek Sátoraljaujhely r. t. város polgármestere ellen hivatalos kötelességének megsértése miatt a fegyelmi eljárást az 1886. évi XXII. t. c. 90. §. a) pontjához képest el-rendelni s a kötelességsértés súlyos minőségéhez képest, de azért is, mert a polgármesteri állásában való meghagyása a közérdek és az ügy-vitel további veszélyeztetésével ösz-szekötöttnek látszik s az alantas tisztviselőkre és hivatalnokokra gyakorolható befolyás miatt pedig a fegyelmi vizsgálat meghústitását eredményezhetné, ugyanazon tör-vény 93. §-ához képest öt polgár-mesteri hivatalos állásától felfüg-gesztetni s egyszersmind fizetésének korlátozását az 1886. évi XXII. t. c. 104. §-a értelmében kimondani kellett.

Csákö Imre kiadó, Kleinman Si-mon irnok és Hellinger Gábor vég-rehajtó ellen ugyancsak hivatalos kö-telességüknek — a Csoltkó-féle fe-gyelmi ügyben való — megsértése miatt, végre Schwarcz Márkus végrehajtó ellen a sátoraljaujhelyi róm. kath. egyház iskolai és egy-házi adójának behajtása körül ta-nusított és hivatalos kötelességének vétkes megszegésében nyilvánuló megsértése miatt a fegyelmi eljá-rást elrendelni és Schwarcz Már-kusz ellen szintén a vétség súlyos minősülése folytán a hivatalától való felfüggesztést és fizetésének korlátozását kimondani kellett.

Végeredményként tehát a kö-vetkezők tűnnek ki a főispáni határozatokból:

Felfüggesztettek: Székely Elek polgármester, Hell Jenő gazda-sági tanácsos és Schwarcz Márkus végrehajtó, — rendszeres illet-ményeiknek felerészben való meghagyásával. Fegyelmi alá ke-rültek: Gáthy Géza köz-ig. gya-kornok, Gecsei Jenő adótiszt, (pénz-ügyigazgató rendeltére) Csákö Imre városi kiadó, Kleinman Si-mon irnok, Hellinger Gábor vég-rehajtó.

Ha nem volna olyan szomorú ez a dolog, hát nevetség tárgyát is képezhetné. Mit várjon a vár-

Házi vízvezeték — berendezéseket készít KATONA BÉLA vízvezeték építési irodája sátoraljaujhely, Kossuth-utca
Telefon 74. Kulics-féle ház. Telefon 74.

megye vezetősége Kalenótól, Izbugyadványtól vagy más községektől, ha Sátoraljaujhely, — a megyei székhely így „vezet“.

Okos, helyes, közérdekű, példaadó volt ez a tisztogatás.

A városi képviselőtestület e sajnálatos ügyben ma délután tartott rendkívüli közgyűlést, melyen Pataky Miklós h. polgármester, majd a polgármester helyettesítési ügyének tárgyalása kerülvén napirendre: alispán és főjegyző távollétében Isépy Zoltán vármegyei tb. főjegyző elnökölt.

A rendkívüli közgyűlés lefolyásáról a következő tudósítást adjuk:

Az ülést Pataky Miklós h. polgármester nyitotta meg a képviselőtestületi tagok élénk érdeklődése mellett.

Azután Bogyay Béla és Simsa Ödön előadók váltakozva olvasták a főispáni véghatározatot, melynek 43 oldalra terjedő terjedelmes indokolását közel egy és fél óra idő alatt olvasták fel.

A főispáni felfüggesztést elrendelő határozatot a képviselőtestület egyhangulag tudomásul vette.

Pataky Miklós h. polgármester ezután az elnöki széklet Isépy Zoltán tb. főjegyzőnek adta át.

Kincsesy Péter képv. tag indítványára a képv. testület egyhangulag mondtotta ki ezután, hogy a felfüggesztett polgármester állását helyettesítés útján Kiss Ödön városi főügyésszel tölti be.

Kiss Ödön megköszönvén az iránta megnyilvánult bizalmat, ígérte, hogy kötelességét becsületesen fogja teljesíteni.

A Schwarcz Márkus végrehajtott felfüggesztés folytán megüresedett állását Zsihovits Gyulával, a Zsihovics Gyuláét Széchényi Lajossal töltötték be.

Az ülés ezzel véget ért.

— jul. 31.

Tokajiak küldöttsége a főispán-nál. Folyó hó 26-án küldöttségileg tiszteltgett Tokaj város elöljárósága Meczner Gyula főispánnál oly célból, hogy megköszönje ama hathatós közbenjárását, melyet a főispán intervenciója a pénzügyi és kereskedelemügyi minisztériumoknál eredményezett: a tokaji közuti tisztai hid vámszedésének beszüntetésével. Egyben arra kérték a főispánt, hogy amennyiben a Tokaj városán átvezető megyei út is állami kezelésbe ment át, — támogassa a város fejlődésének érdekeit azzal, hogy a jelzett ut mielőbb teljesen jókarba helyeztessék és a vámmenteség ez utvonlra is kiterjesztessék. Minthogy pedig Tokaj városa vízvezetékét szándékozik építtetni, kérték még a főispán közbenjárását az iránt is, hogy a vízvezetékhez tartozó vastalanító torony felépítési költségeire a szakminisztériumtól anyagi segínyt eszközöljön ki számukra. Meczner Gyula főispán szívesen fogadta a küldöttséget s megígérte, hogy a kérelmet illetékes helyen pártolni fogja.

Iskolai Értesítők.

X.

A sztropkói állami elemi iskola Értesítőjét az 1906/7. tanévről ismét a „Sztropkói Magyarosító Tanügyi kör“ adta ki. Nagyon izléses külsőben értékes tartalommal. Az Értesítő közleményeit Csiffáry Vazul állami tanító írta, mondhatni olyan pedagógiai érzékkel s írói tapintattal, mely

a fiatal, nagyszorgalmu tanítónak csakis dicséretére válik s eddigi jóhírnevét még inkább emeli. A cím ellen van kifogásunk. „Elemi népiskola“ ugyanis nem más, mint fölösleges szöböség. Ha egy intézet elemi iskola, akkor az feltétlenül népiskola is. A népiskola pedig semmi más nem lehet csak elemi iskola. Azért az egyik szónak jövőben az elhagyását kérjük mint olyannak, mely a helyes magyar érzék rovására megy, — együttesen használva.

Az értesítőt Sváby Istvánnak, az intézet igazgatójának fénynyomatu arcképe díszíti, amelyhez a most 40-ik szolgálati évét betöltött kiváló tanítónak életrajzi adatait vázolván s érdemeit méltatva Csiffáry Vazul írt a kartársi szeretet meleg hangján s igen szép nyelvezettel bevezető közleményt.

Igen helyes az Értesítő beosztása. Közleményei ezek: A tanév története. Nevelésügy. Tanügyi. Egész-ségügy. Hivatalos látogatások. Tanítói tanácskozmányok. A nemzeti érdeket ápoló intézmények. A tantestület közéleti működése. A növendékek klasszifikációs táblája s végül a jövő tanévet illetően szükséges tudnivalók s általános áttekintést nyújtó, igen ügyesen egybeállított statisztikai táblázat.

Mindenek felett kiemelendő Sztropkón a pár év előtt alakult Magyarosító Tanügyi kör működése, melyet vázlatosan ismert az Értesítő. E rendkívül hasznos s a magyarosításnak megbecsülhetlen szolgálatokat tevő kör olyan intézmény, melyet vármegyénk felvidéken minden községben létre kellene hozni s a sztropkói mintára kezelni. Ungváry Ede gondnoksági elnökön, a magyarosítás ez igazi apostolán kívül Sztropkó város intelligenciája, valamint az értelmes iparos osztály is fáradhatlan buzgalmat fejtenek ki a kör erősödésére s ezzel a magyar nemzeti állameszme és nemzeti nevelés érdekében. Csiffáry Vazul tanító pedig, ki a kör ügyeit intézi s aki buzgó kartársaival együtt folyton agitál a magyarosodás érdekében, aki felnöttek részére is magyar nyelvi tanfolyamokat rendez, e határszéli városkát valódi védbástyájává emelte a magyarságnak.

Az Értesítő minden sora méltó a gondos, figyelmes tanulmányozásra. Iránya tömör, szép, valóban magyar. Meglátszik hogy a magyar hazai igazságszeretet sugallta írójuk minden gondolatát.

A tantestület hat tagból áll. Nem értjük, hogy az izr. hitoktató neve miért hiányzik e névsorból?

Az intézetnek a lefolyt 1906/7. tanéven 534 növendéke volt. Ezek közt anyanyelvre nézve magyar 16, német 230, tót és lengyel 223. Valásra: keresztyény 229, izr. 245. Ez adatokból már is világos, mily óriási kultur missziója van ott a határszelen ez állami tanintézetnek. Valóban szerenese, hogy tantestülete oly kiváló erőkből áll.

A tanulmányi előmenetel elégedvező, noha a bukottak száma (86) mintha sok volna. De ezt nem róhatjuk fel — a viszonyokat ismerve a tantestületnek, hanem oka kétség-telenül az iskola tulsufoltságában s a szellemi tekintetben alacsony fokon álló és igen vegyes gyermekek egyéniségében, valamint a nagyszámu izr. növendékek héberrel való túlterhelésében keresendő.

A értékes és érdekes füzetet szívesen ajánljuk a tanügyi körök figyelmébe.

HIREK.

Klima-dal.

— jul. 30.

Higanyka — tudjuk — kis leány
És az a passziója,
Hogy egy kis létrán fel s lejár
Már ifjúsága óta.

Ha kedve hozza: egy fokon
Pihen meg vesztegelve,
De felszökik, avagy leszáll
Ha ép ugy tartja kedve.

Higanykát hejh! a rossz világ
Megszólta, hogyha hü volt:
Télen ha lent sokáig állt
Csináltak érte hü-hót.
Nyáron meg, ha magas fokon
Tartott ki rendületlen:
Rágalmazták Higanyka lányt
S megszüdták esufra, menten.

Igy lett Higanyka lány kacér,
Rosszat ki látta abban?
Hiszen, miként nők általán
Hát ő is állhatatlan.
A nő szivben a férfi van
Mindegyre változóban,
Higanyka abban válogat,
Miben van módja: — fokban.

Most is, hogy Higanyka javult
És egy foknál megállott,
Amely meghódította őt,
Ugy, hogy már régen áll ott:
Tünődve áll a tény előtt
A közönség s a város
S így gunyolódnak mind: Nohát
Ez csodával határos!

Higanyka hü lett? S nem kacér?
Ez hihe- s lehetetlen!
S nem hisz a tényben senkise
S egy ur elhíri menten:
Hogy hát Higanyka nem leány!
S mit mondott, így okolta:
— Ha lány volna, nem állana
Egy foknál hetek óta! —

— th.

— Kinevezés. A pénzügyminiszterium vezetésével megbízott miniszterelnök Elek Lajos gálszécsi adóhivatali gyakornokot a kassai pénzügyigazgatósághoz ideiglenes minőségben állami végrehajtvá nevezte ki.

— Helyettesítés. A Szamosi József homonnai polgári iskolai tanító áthelyezése folytán megüresedett tanzsékre a vallás és közoktatásügyi minisztérium Kovács Lajos okl. polgári iskolai tanítót helyettesül rendelte ki.

— Miniszteri elismerő díszoklevél mintagazdáknak. A földmívelésügyi miniszter Csiger Imre sajtóhídvégi, Szentpétery Sándor örösi és Maruska János hardicsai lakosoknak, mint akiknek gazdasága 1901. év óta népies mintagazdaság volt s példaadólag kezeltetett, — díszoklevelet adományozott és az öt év alatt természetben adott állami segélyeket nevezetteknek korlátlan tulajdonába engedte át. — Együttal a miniszter Potoczky Dezső berzéki, dr. Löcherer Lőrinc örösi birtokosoknak és Czehlár Gyula uradalmi gazdatiszt hardicsai lakosnak mint a fenti mintagazdaságok felügyelőinek elismerő köszönetét nyilvánította.

— Gábel Gyula Ujhelyben. Az írás-olvasás tanításának eddig utólréhetlen mestere, Gábel Gyula budapesti tanító, aki képes néhány óra alatt az írás-olvasás tudományára megtanítani akár gyermeket akár analfabéta felnőttet, f. é. aug. 2-án pénteken délelőtt 10 órakor Sátoraljaujhelyben, az állami polgári leányiskola egyik tantermében bemutatja az ő methodusát, melyet egy a király, mint több külföldi uralkodó és magas rangu méltóság, valamint a tanügyi legkiválóbb munkásai csodálattal szemlélték. A rendkívül érdekesnek ígérkező előadásra felhívjuk városunk intelligens közönségének figyelmét annál inkább, mert Gábel módszere olyan az írás-olvasás terén, mint a telefon a néhai delizsánccal szemben. Gábel Gyula az ő módszerével már a helyi honvédségnél is tartott előadást a hadtestparancsnok-

ság felkérésére, s itt az ő utmutatása nyomán tanítják bámulatos eredményre az analfabéta honvédeket. — A magunk részéről annyit jegyzünk meg, hogy addig is, míg a Gábel Gyula előadásáról bővebb értesítést hoznánk, nagyon üdvösnök látjuk, hogy mentől tágabb körben terjedjen az ő rendszere éppen nálunk, ahol bizony igen sok még az írni-olvasni nem tudó ember. A kultuskormány figyelme is kiterjedt már a kiváló pedagógus e közhasznú tevékenységére.

— Adomány a honvéd altiszti alapra. A nagykázméri körjegyző 12 koronát gyűjtött a honvéd altiszti alapra, ezen összeget főispánhoz továbbítás végett beküldötte. Adakoztak a következők: Gróf Berchtold Kázmér 10 kor., Tóth Miklós, Prezuhva Mihály 60—60 fill., N. N. 50 és N. N. 30 f. összesen 12 korona, mely összeg rendeltetési helyére beküldetett.

— Vizsgálat a zászlóügyben. A kassai kir. törvényszék a Székely Elek polgármester ellen folyamatba tett bünyübeni vizsgálattal Keresztessy Lajos itteni vizsgálóbíró bizta meg, ki f. évi aug. hó 1-ére idézte meg terhelhet kihallgatás céljából.

— Küldöttség dr. Székely Albertnél. Az elmúlt napokban dr. Székely Albert egy jelentéktelen félreértés miatt lemondott Sátoraljaujhelyben viselt városi képviselőtestületi tagságáról. Ebből folyólag több képviselőtestületi tag megbízásából dr. Buza Barna orsz. képviselő vezetésével ma egy küldöttség járt dr. Székely Albertnél, a küldöttség vezetője hivatkozással arra, hogy Székely Albert lemondása a közérdek szempontjából veszteség lenne a városra, nevezett szép szavakban kérte lemondásának visszavonására. — Dr. Székely engedve a küldöttség vezetője által tolmácsolt óhajtatásnak, de másrészt, mert polgártársainak jóléte érdekében közreműködni kíván, — kijelentette, hogy lemondását visszavonja.

— Tánccmultság egy író emléke javára. A királyhelmecei deák ifjuság augusztus hó 11-én a „Rigó szálló“ összes termeiben hangversenynyel összekötött tánccmultságot fog rendezni. A tánccmultságon valószínűleg részt fog venni a közel vidék intelligens fiatalsága is. A királyhelmecei deák ifjuság szép és nemes ötletéből a multság tiszta jövedelme a „Kemechey Jenő emléktábla-alap“-ot fogja gazdagítani. Kívánatos is, hogy ez alap mieióbb erős legyen arra, hogy megvalósíthassa a szép célt, melyet szolgálni hivatva van. — A multság este 8 órakor kezdődik s hangversenynyel van összekötve, melyen a helyi műkedvelőkön kívül részt vesz Werner Sárika cimbalom művész is. A tánccmultság élén, melynek őszintén kívánjuk a legteljesebb sikert, mint védnökök Meczner Béla orszgy. képviselő, dr. Farkas Róbert és Szük Ödön állanak.

— Letartóztatott tolvaj. A helybeli nagy állomáson folyó hó 30-án este az ügyeleti őrszolgálatot teljesítő rendőr telefonértesítést kapott a tökerebesi csendőrségtől egy tolvaj elfogatására vonatkozólag. A telefon értesítés szerint egy mindeddig ismeretlen nevű, magas, kecske szakállt viselő, olasz nemzetiségű munkásember 120 korona eltulajdonítása után az esteli 7 órai vonattal Sátoraljaujhelybe szökött. A tökerebesi csendőrség által küldött telefon értesítés alapján az ügyeletes rendőrőrszem a keresett tolvajt a beérkező mezőlaborezi vonatnál letartóztatta. Az elfogott olaszt bekísérték a rendőrségre, hol megmotozták. A motozás azonban nem járt kellő ered-

ménnyel, mert a tolvaj gyorsan tulajdonított a pénzén s a 120 koronából csak pár koronát lehetett már nála megtalálni. A tolvaj elfogatásáról értesítették a telefon értesítést küldött töketerebesi csendőrséget is, egyben az olasz ellen megindították az eljárást s így tettéért el fogja venni megérdemelt büntetését: a börtönt.

— **A rendőrség s a háztulajdonosok figyelme.** A m. kir. belügyminiszter legutóbb egy adott esetből folyólag elvi jelentőségű döntést hozott: kimondván, hogy az utcai árkok tisztántartása nem magán, de közhatalosi feladatot képez. Ismerte Ujhelyben a viszonyokat, hol ilyen esetekért már sokakat bírságot meg a rendőrség, jó lesz a belügyminiszter ez újabb és igen helyes határozatára úgy a közönségnek, mint a rendőrségnek figyelemmel lennie.

— **Mérsékeltáru vasuti jegyek Szent István ünnepe alkalmából.** A Szent István ünnepnap alkalmából a magyar királyi államvasutak vonalainak összes állomásairól — az üzemiállomások kivételével — az üzemiállomások álló helyi érdekű vasutak állomásainak és a szomszédos forgalomnak kizárásával — mind a három kocsiosztályra nézve Budapestre mintegy 30 százalékkal mérsékeltáru menettérítési jegyek folyó évi augusztus hó 18—20-ik napjain, az utóbbi napon azonban csak a reggeli órákban Budapestre érkező valamennyi személyszállító vonathoz (expresszvonatok kivételével) fognak kiadatik. A menettérítési jegyek 5 napig érvényesek oly módon, hogy a kiadás napját első napnak számítva, érvényességük az 5. napon éjféltől lejár; megjegyeztetvén azonban, hogy a visszaváltás legkorábban csak folyó évi aug. 20-án délután történhetik; korábbi visszaváltás esetében a jegyek érvénytelenek. Az utazás megszakításának sem menet-, sem jövevény nincsen helye. Gyermekekre külön kedvezmény nem engedélyeztetik.

— **Eljegyzés.** Vámos József bodrogszentesi jegyző eljegyezte Fisman Annust, Fisman Sámuel ungvári vállalkozó leányát.

— **Különös kitüntetés.** A mai rendjel és kitüntetés hajhász világban nem csoda ha a legkülönbözőbb rétegekben is elterjedt a gomblyuk betegség. Mulatságos esetről vettünk hírt a napokban. A határszél egyik községének cigánybírója ugyanis panaszkodott a járási központ intelligens emberei előtt, hogy ő már 25 év óta viseli tisztségét, de eddig felülről rá se hederítettek érdemeire. Egy tanító a panaszt meghallgatva biztatta a cigányt, hogy jöjjön be 2 hét múlva, akkoráig bizonyosan érkezik számára valami kitüntetés. A cigány hűségesen beállított a kitűzött napon, s a lurkók jelenlétében nagy gaudium mellett tüztek fel mellére egy használaton kívüli kutyaadó bárt, melyet a cigány büszkén visel széles mellén.

— **Gyűlések Sátoraljaujhelyben.** Sátoraljaujhelyben a következő gyűlések megtartása lett bejelentve a helybeli rendőrkapitányságnál: I. A zemplénvármegyei kéményseprő mesterek f. évi aug. hó 4-én d. e. 9 órakor a Kovácsicsné-féle vendéglő helyiségében gyűlést tartanak. Napirend: 1. 1906. évi jul. 14-én megtartott gyűlésről kiküldötték beszámolója; 2. a jelenlegi szabályrendelet módosítása tárgyában beadandó kérvény; 3. indítványok. — II. A sátoraljaujhelyi földmunkások f. évi aug. 4-én d. u. fél 5 órakor a Torna csarnok terén nyilvános földmunkások szakgyűlést tartanak. Napirend: 1. A földmunkások helyzete; 2. a szervezkedés célja és haszna; 3. a szervezetbe való beiratkozás.

— **Tüz. Homonnai tudósítók** jelenti, hogy ott folyó hó 29-én Grünbaum Simon szeszeskereskedő raktárában — vigyázatlanság következtében — tűz ütött ki, melyet a tűzoltóság csak sikerült localizálnia. A kár 400 korona.

— **Franciák a Hegyalján.** Tokaji tudósítók írja, hogy: francia szőlősgazdák és borkereskedők álló mintegy 20 főnyi társaság európai tanulmányutja közben utba ejti a tokaj-hegyalját. Folyó hó 30-án érkeznek Tarcalra s ott a vincellériskola vendégei lesznek. Tarcalról még aznap délelőtt átrándulnak Tokajba, délután pedig Mádra, esetleg Tállyára. Másnap az egész társaságot Waldbott Bassenheim báró nagybirtokos látja vendégül Tolesván. Ugy Tarcalon, mint a többi érdekelt községekben méltó fogadásukra előkészületeket tesznek.

— **Tíz korona a postászekrényben.** E napokban történt, hogy Kassán egyik postai gyűjtőszekrényben egy tíz koronás bankót találtak, a melynek rendeltetéséről nem tudott senki, annál kevésbé volt elképzelhető, hogy miként került ez a tíz koronás a postászekrénybe? Végre a kiszedett levelek lebélyegzése alkalmával találtak egy levelezőlapot, a melyen nagy ákom-bákom betűkkel egy kassai asszony a fiának Sátoraljaujhelybe írja, hogy a „mai postával tíz koronát küldött.” Így aztán megtalálták a levelezőlapot és a szekrényben talált tíz korona közötti összefüggést és a posta intézkedett, hogy a pénz rendeltetési helyére jusson.

— **Uj közkórház.** Sztrókón 60 beteg befogadására, közadakozásból új közkórház épül, mely még ez év őszén átadható lesz nemes rendeltetésének. Az új kórház fentartásához a kormány s a törvényhatóság is hozzájárul.

— **Balthazár jön...** Balthazár bűvész Gálszécsre is bejelentette érkezését, nagy plakátokat agasztott a falakra, a melyeken a következő lakonikus rövidségű szavak állottak: Balthazár közeledik, a titkok titkána megfőjtöje jó. Balthazár jön... adták szájáról-szájra az emberek, és a kik szeretik a bűvészetet, a kik a koklerkodásoknak kedvelői, — várták Balthazárt. „De mi zaj kél a dréglyi völgyön elé s vet vér szemeket Balthazár plakátja felé”? A plakátok alatt izraelita honfitársaink csapatja sorakozik. „Balthazár közeledik”? No ez ugyan szép dolog, hogy ilyen szövegű plakátok kifüggesztése is megengedtetik már Gálszécsen: hangzik a zugolódás moraja honfitársaink ajkairól. Sőt mi több, deputáció vezetett a főbíróhoz, hogy miért engedte meg ennek a plakátnak a kifüggesztését. A főbíró bámul, nem értvén a dolgot. A deputáció ekképen magyarázta meg a dolgot és a Balthazár név veszélyességét. Tetszik tudni: „ez a plakát irányzatos dolog. Bizonyosan hallott valamit főbíró ur a franciaországi vérengzésről, midőn Balthazár éjszakáján a protestansokat és a zsidókat legyilkolták. Teszik megnézni a plakátot, még az évszám is alatta van: 1496.” Négy szem közt mondva ily szám alatt kelt a Kassán nyomtatott plakát. Lám, lám milyen jó, ha az emberek a históriát is tudják. Legalább elejét lehet vele venni egy második Balthazár éjszakai mérszárlásnak. A dologban az a legérdekesebb, hogy a fenti eset tényleg megtörtént a napokban Gálszécsen.

— **Az a féltékenység!** Nagy András sárospataki napszámos a vele vadházasságban élő Drago Mária hűsége iránt némi kételkedéssel viseltetvén, revolver használatbavételével gondolta a helyes utra visszavezetni. Minthogy azonban a revolver hangosabban szól mint a turbékolás, — a három lövést kapott asszonynak segítségére siettek a szom-

szédok s a rendőrség is; a drasztikus kura főszereplőjét egyelőre befogták.

— **Gyűrűsök veszedelme.** A faluk és tanyák vándor kereskedőit, a gyűrűsöket kellemetlen meglepetés érte. Gr. Andrássy Gyula belügyminiszter rendeletileg tiltotta el a rongyszédőknek az olyan játékszerek árusítását, melyet a gyermekek szájukba vehetnek pl. sipok, tilinkók, madár alakok stb. Egyben megtiltotta a miniszter, hogy a rongyszédők ilyen tárgyakkal cserekereskedést folytathassanak.

— **Fegyelmi ítélet.** A sátoraljaujhelyi kir. törvényszék Zboján György és Györgyei Péter nagymihályi kir. járásbírói hivataloszlókat, több rendbeli hanyagság miatt, — fegyelmi uton hivatalvesztésre ítélte.

— **Táncmulatság.** Sárospatakon az Általános Ipartestület július 28-án igen sikerült táncmulatságot rendezett, melyen az intelligencia is szép számmal volt képviselve. A mulatság bevételé meghaladta a 600 koronát.

— **Kivándorlás június havában.** Folyó évi június hónapban 122.882 bevándorló érkezett az Egyesült Államokba. — Ebből Magyarországra 15.860 kivándorló esik, akik közül 11.014 férfi és 4846 nő volt. Magyarországon volt 4475 és pedig 3082 férfi és 1383 nő, 1663 és pedig 2441 férfi és 1310 nő, a többi magyarországi bevándorló jórészt a románokból és horvátokból került ki. — A magyarországi bevándorlók 518.790 korona, az összes bevándorlók 9.484.180 korona készpénzt vittek magukkal. Ha a bevándorlási statisztika adatait az előző esztendő statisztikai adataival összehasonlítjuk, akkor azt látjuk, hogy az elmúlt esztendőben 39.106 emberrel több bevándorló érkezett Magyarországból, mint az előző esztendőben. A 167.413 magyarországi bevándorló között 123.075 férfi és 44.338 nő volt.

— **Révész Imre tanítványainak táncvizsgája.** Révész Imre idei táncanfolyamának növendékei részére augusztus hó 1-én csütörtökön a „Vadászkürt” kerthelyiségében táncvizsgát rendez. A táncvizsga érdekesnek ígérkezik s tekintve, hogy a növendékek a divó táncokon kívül bemutathatnak egy pár különleges, jelmezes táncot is, így a magyar csikós kvartettet, magyar szólót, udvari négyest és spanyol baletet. A táncvizsga este 7 órakor veszi kezdetét s belépti díja 1 korona lesz. Révész Imre táncanító különben ez idén is két csoportnak adott táncórát s a II csoport részére is rendez táncvizsgát, mely augusztus hó 3-án szombaton lesz megtartva. A táncvizsgák elé nemcsak a fiatalság tekintetével, de a nagy közönség is, mely előreláthatólag nagy számban fogja felkeresni a „krenchen” alkalmából a kerthelyiséget, hogy a bemutatott táncokban s a fiatalság vidám kedvtelésében gyönyörködjenek.

— **Parcellázás.** Gróf Andrássy Géza mezőlaborezi, 2000 holdas birtokát a Borsod-Miskolci Hitelbank megvásárolta s e területet fölparcellázva adja el a környékbeli földművelő népnek.

— **Rendőri hírek.** Meglopott utas. Folyó hó 28-án este a Mezőlaborez-felől jövő vonat Mezőlaborez-Budapest átmenő kocsijában egy utas érkezett ide s azt panasolta az ügyeletes rendőröknek, hogy míg ő itt a kocsiból ideiglenesen kiszált, abban benthagyta sárga bőrdíkjét, amelyben értékes ékszerek és egyéb tárgyak voltak s „G. S.” monogrammu felöltőjét s azt a beszálláskor már nem találta ott. A rendőrség minden irányban nyomoz, de eddig még eredmény nincs. — **Lopás.** Léhner Miksa koresmáros neje kárára udvarából ismeretlen tettes egy piros áthuzatu párnát és egy barna nagykendőt ellopott. Nyomozás folyik. — **Hűtelen**

cseléd. Sicherman Ignác pékmestert meglopota cselédje: Semega Anna. Mintegy 90 korona értékű ruha és fehérneműt vitt el, de a rendőrség idejében elfogta. A lopott tárgyak nagy részét megtalálta nála. — **Elgázolás.** Makkai Gergely máv. munkásnak harmadfél éves gyermekét a Széphalom felé vezető országúton egy ismeretlen szekeres elgázolta. A súlyosan sérült gyermeket a kórházba szállították, az ismeretlen szekeres pedig nyomozzák.

— **Elveszett egy lapos Wertheimkules 825-ös számú, megtalálója jutalomban részesül kiadóhivatalunkban.**

— **Magyar Otthon.** Tisztelt olvasóink becses figyelmébe ajánljuk a Budapest, VIII., Főherceg Sándor utca 30. sz. alatt levő Magyar Otthon Penziót. Mérsékelt árban elegánsan butorozott, különbejáratú szobákat lehet ott bérelni s esetleg teljes ellátás is kapható. Csoportos jelentkezőknek megfelelő kedvezmény. — Szigoruan családi otthon.

— **Zongorák, pianinók, harmoniumok és gramfonok legjutányosabb árban kaphatók, esetleg részletfizetésre is. Údvárdi Szaniszlónál Sátoraljaujhelyben.**

Telefon-számunk: 42.

IPAR ÉS KERESKEDELEM.

Megszűnt cégek. *Trattner* és *Berkovics*, *Krausz* Manó s társa (Sárospatak); *Braun* Jenő (Sátoraljaujhely); *Glück* Ignácz (Tolesva.)

Uj cégek Zemlén vármegyében. Zemlén vármegyében újabban a következő új kereskedő cégek alakultak: *Friedman* Miksáné és társa, cipőkereskedők. *Trattner* Márkus, tej- és tejtermék-árusító. *Braun* Jenőné, rövidáru. Cégvezető *Braun* Jenő. (Sátoraljaujhely); — *Kőolaj-finomító gyár: Selzer* Márk (Bodrogkislalud); — *Villamfejlesztő iparizlet: gr. Andrássy* Sándor (Homonna); *Krausz* és *Schönfeld* vegyeskereskedés (Sárospatak); *Auspitz* Emil fűszerkereskedés (Tokaj).

Vásár áthelyezés. A kereskedelmi miniszter megengedte, hogy a Zemlén vármegye területéhez tartozó *Szerencs* községben a f. évi nov. 9-re eső országos vásár ez évben november 7-én tartassék meg.

KÖZGAZDASÁG.

* **Sörárpavásár.** A Borsodmegyei Gazdasági Egyesület, a miskolci Kereskedelmi és Iparkamara és a Magyar Mezőgazdák Szövetkezetével karöltve Miskolcon országos sörárpavásárt rendez. A vásár 1907. évi aug. hó 22-én, csütörtökön a vármegyháza nagy tanácstermében fog megtartatni.

NYILT TÉR. *)

Számos jó barátaim és ismerőseimtől hirtelen történt elutazásom miatt csak ez uton vehetvén bucsut, kérem őket, hogy engem jó emlékekben tartsanak meg.

Sátoraljaujhely, 1907. július 31.

Ungár Antal,
építés vezető.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szerk.

A SZERKESZTŐSÉG ÜZENETE.

Ij. R. K. Sorra kerül. Ügyes dolog. V. Z. Helyben. Csak próbálkozzék tovább is, fog maga idővel közölhetőt is írni. Ez még nem üti meg mértékünket.

Felelős szerkesztő és laptulajdonos:

Ehiert Gyula.

A t. közönség tudomására.

Tisztelettel értesitem a t. közönséget, hogy üzletemben — mely e téren uttörő volt — mindennemű hus, szalonna és zsirt vevőim kényelmére készletben tartok; a folyton emelkedő husárakkal szemben pedig abban a helyzetben vagyok, hogy husáruimat a következők előnyös árakban szolgálhatom ki:

Marha hus árai: (kilogrammokban)

Első minőségű pecsenye hus	72 kr.
II. minőségű pecsenye hus	66 kr.
I. minőségű főzni való hus	64 kr.
II. minőségű szapora osztani való hus (nagyobb számú családoknál igen alkalmas)	60 kr.

Sertés hus árai:

minőség szerint	52 krtól 72 krig
-----------------	------------------

Borju hus árai:

I. minőségű	68 kr.
II. minőségű	64 kr.

Olvasztott szín-zsír:

1 kilogramm	86 kr.
II. rendű zsír kiloja	72 kr.

Tábla szalonna.

1 kilogramm	76 kr.
1 kilogramm füstölt vagy paprikás	86 kr.

Sátoraljaujhely, 1907. július 31.

Kiváló tisztelettel

Bolgáry

mészáros és hentes
a róm. kath. templom mellett.

Az elszámolás megkönnyítése vegett kérem az utalványra vásárló vevőimet, hogy a kívánt hus minőségét és árát az utalványon jelezni sziveskedjék.

Zongoratulajdonosoknak

szíves tudomására hozzuk, hogy **Fink Leó**, a híres Keresztély-féle fővárosi zongoragyár hangverseny hangolója városunkba érkezett és itten, valamint a környéken is egyes hangolásokat 6 koronájával végez. Javításokat külön alku szerint. **Schweiger száloda** (Kossuth-uteza).

Pelsőmagyarország fővárosában, a főtéren sarok cukrászda, visszavonulás miatt eladó.

Czim a kiadóhivatalban.

Sátoraljaujhelyi ker. munkásbiztosító pénztár.

89/1907. sz.

Értesítés.

Az 1907. évi XIX. t.-cz.-nek 1907. évi július hó 1-én történt életbelépése és az 57734/1907. sz. magas intézvény értelmében a közgyűlési kiküldötteknek paritásos alpra leendő kiegészítését határoztuk el.

E célból az eddig 1/3-rész arányban képviselt munkaadók közül lesznek a közgyűlési kiküldöttek választandók.

Választandó tehát Sátoraljaujhelyen 8, Királyhelmezen 5, Sárospatakon 2, Tolesván 1, Tarczalon 1, Mádon 3, Szerencsen 5, Tokajon 5, Erdőbényén 2, Bodrog-Keresztúron 2 és Tályán 2 munkaadó kiküldött.

A választás határnapját az illetékes I. foku iparhatóság tűzi ki.

Választói joggal csupán azon munkaadó bir, kinek bejelentett alkalmazottja van.

Sátoraljaujhely, 1907. július hó.

A kerületi munkásbiztosító pénztár.

LEGUJABB SZERKEZETŰ CZIMBALMOK

Schunda Venczel József

cs. és kir. udvari hangszergyáros

hirneves gyártmányaiból

állandó bizományi raktárt tart

WERNER SÁRIKA okl. czimbalom tanár

czimbalom-magániskolájában Sátoraljaujhely.

Kedvező részletfizetési módokat.

6220/1907. tk. sz.

Hirdetmény.

Sátoraljaujhely r. t. város telekkönyvi betétei az 1886. XXIX., az 1889. XXXVIII. és az 1891. XVI. t.-cikk értelmében elkészítették és a nyilvánosságnak átadtván, ez az a felszólítással tételük közé:

1. hogy mindazok, kik az 1886. XXIX. t.-cikk 15. és 17. §-ai alapján — ideértve e §-oknak az 1889. XXXVIII. t.-cikk 5. és 6. §-ában és az 1891. XVI. t.-cikk 15. §-a) pontjában foglalt kiegészítéseit is — valamint az 1889. XXXVIII. t.-cikk 7. §-a és az 1891. XVI. t.-cikk 15. §-b) pontja alapján eszközölt bejegyzések érvénytelenségét kimutathatják, e végből törlési keresetüket, azok pedig, akik valamely teherátvitellek az 1886. XXIX. t.-cikk 22. §-a, illetve az 1889. XXXVIII. t.-cikk 15. §-a alapján való mellőzését megtámadni kívánják, e végből keresetüket hat hónap alatt, vagyis az 1908. évi február hó 15. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz nyújtsák be, mert az ezen meg nem hosszabbítható záros határidő eltelté után indított törlési kereset annak a harmadik személynek, aki időközben nyilvánkönyvi jogot szerzett, hátrányára nem szolgálhat;

2. hogy mindazok, akik az 1886. XXIX. t.-cikk 16. és 18. §-ainak eseteiben — ideértve az utóbbi §-nak az 1889. XXXVIII. t.-cz. 5. és 6. §-ában foglalt kiegészítéseit is — a tényleges birtokos tulajdonjogának bejegyzése ellenében ellentmondással élni kívánnak, irásbeli ellentmondásukat hat hónap alatt, vagyis 1908. évi február hó 15. napjáig bezárólag a telekkönyvi hatósághoz benyújtsák, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő letelte után ellent-

mondásuk többé figyelembe vétetni nem fog;

3. hogy mindazok, akik az 1. és 2. pontban körülírt eseteken kívül a betétek tartalma által előbb nyert nyilvánkönyvi jogait bármely irányban sértve vélik, — ide értve azokat is, akik a tulajdonjog arányának az 1889. XXXVIII. t.-cikk 16. §-a alapján történt bejegyzését sérelmesnek találják, e tekintetben felszólításukat tartalmazó kérvényeket a telekkönyvi hatósághoz hat hónap alatt, vagyis 1908. év február hó 15. napjáig bezárólag nyújtsák be, mert ezen meg nem hosszabbítható záros határidő elmulta után a betétek tartalmát csak a törvény rendes útján és csak az időközben nyilvánkönyvi jogokat szerzett harmadik személyek jogainak sérelme nélkül támadhatják meg.

Együttal figyelmeztetnek azok a felek, akik a betétek szerkesztésére kiküldött bizottságnak eredeti okiratokat adtak át, hogy amennyiben azokhoz egyszersmind egyszerű másolatokat is csatoltak, vagy ilyeneket pótlólag benyújtanak, az eredetieket a telekkönyvi hatóságnál átvehetik.

Sátoraljaujhelyben a kir. törvényszék telekkönyvi hatóságnál 1907. évi július hó 3-án.

Keresztessy,
kir. tvszéki bír.

Rétes almát,

esemege körtét, ringló-szilvát, töltethető zöldpaprikát, zöld fejtes kukoriczát, görög-, turkesztán- és ananász dinnyét postakosaranként szállít

Szabó Géza

gyümölcskivitele
Csongrád.

ÉRTESÍTÉS.

Van szerencsém a n. é. közönség n. b. tudomására hozni, hogy min. dennemű ingatlanok vételét — eladását, — bérbeadását, avagy bérbe vételét a legelőnyösebb feltételek mellett s a jegrövidebb idő alatt közvetítem.

Jó hírű vendéglőmben kitűnő asztali bor 34 krtól 40 krig, továbbá valódi hegyaljai szamorodni 1 frt, 20 krtól 1 frt 60 krig kapható.

Weinberger Manó.

Védjegy: „Horgony“

**A Liniment. Capsici comp.,
a Horgony-Pain-Expeller**

egy régióknak bizonyult háziszert, mely már több mint 37 év óta legjobb fájdalomcsillapító szernek bizonyult küszvénynél, csúznál és meghűléseknél, bedörzsöléskeppen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok miatt bevásárláskor óvatosak legyünk és csak olyan üveget fogadjunk el, mely a „Horgony“ védjegyvel és a Richter cégjelgyezéssel ellátott dobozban van csomagolva. Ára 7vegekben K.-80, K1.40 és K2.- és úgyszólván minden gyógyszerertárban kapható. — Főraktár: Török József gyógyszerésznél, Budapest.

Dr. Richter gyógyszerára az „Arany országhoz“, Prágában, Elisabethstrasse 5 neu. Mindennapi szétküldés.